

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep

0030 OSLO

Deres referanse

Vår referanse (bes oppgitt ved svar)
08/01828-2 /CAO

Dato
14.januar 2009

Høringsuttalelse - Forslag om lovfesting av krisesentertilbudet

Datatilsynet viser til Barne- og likestillingsdepartementets høringsbrev av 30. oktober 2008 om lovfesting av krisesentertilbudet. Høringsfristen er satt til 15. januar 2009.

Generelt

Datatilsynet er positive til at det utarbeides en egen lov som skal sørge for at personer utsatt for vold i nære relasjoner gis hjelp og oppfølging i form av et godt og helhetlig krisesentertilbud. Hvorvidt det er kommunene som skal pålegges dette ansvaret, og hvordan ansvaret eventuelt bør komme til uttrykk, tar Datatilsynet derimot ikke stilling til.

Datatilsynet savner også i det øvrige en vurdering av de personvernmessige konsekvensene knyttet til behandling av personopplysninger på krisesentre. Det vises i denne forbindelse til veileder til utredningsinstruksen av 23.10.2008, vurdering av personvernkonsekvenser, fra Fornyings- og Administrasjonsdepartementet.

Forholdet til personopplysningsloven

Krisesentre behandler personopplysninger av til dels svært følsom eller sensitiv karakter. Behandling av sensitive personopplysninger er som hovedregel konsesjonspliktig, jf. personopplysningslovens § 33. Datatilsynet har i den forbindelse utarbeidet en standardkonsesjon med tilhørende retningslinjer for behandling av personopplysninger om brukere ved krisesentre, som følger vedlagt dette brev.

Personopplysningslovens § 33 fjerde ledd gjør unntak fra konsesjonsplikten for behandling av sensitive personopplysninger i organ for stat eller kommune når behandlingen har hjemmel i egen lov. Etter Datatilsynets vurdering vil ikke forslaget til lov om krisesentertilbud til personer utsatt for vold i nære relasjoner ha en tilfredsstillende hjemmel til å unnta behandlingen av personopplysninger fra konsesjonsplikt etter nevnte bestemmelse.

Kommentarer til konkrete bestemmelser

Nedenfor følger Datatilsynets kommentarer til de foreslåtte bestemmelser som er av betydning for personvernet.

§ 6 Politiattest

Datatilsynet har i flere sammenhenger påpekt at politiattester i stor grad medfører falsk sikkerhet fordi den ikke viser noe om en persons intensjoner om fremtidige lovbrudd. En plettfri politiattest sier i realiteten ikke mer enn at vedkommende foreløpig ikke har blitt straffet for lovbrudd. Og dersom politiattesten viser at det er begått lovbrudd kan det ikke derav slutes at vedkommende vil begå nye lovbrudd.

Datatilsynet har likevel forståelse for at det ønskes iverksatt tiltak som anses å forebygge vold og overgrep mot brukere på et kriesesenter. Tilsynet vil videre påpeke at det er positivt at de aktuelle overtredelser som skal gjenspeiles i innhentede politiattester er eksplisitt angitt i den foreslåtte bestemmelsen.

Skulle bestemmelsen bli vedtatt som foreslått, anmoder Datatilsynet departementet om å benytte forskriftshjemmelen til å utarbeide behandlingsregler for gjennomføring og håndtering av politiattester. Etter tilsynets oppfatning vil for øvrig personopplysningslovens bestemmelser komme supplerende inn, for eksempel hva gjelder den registrertes rett til innsyn i registrert informasjon.

§ 7 Taushetsplikt

Datatilsynet støtter innføring av skjerpede taushetspliktsbestemmelser for enhver som utfører tjeneste eller arbeid etter den foreslåtte kriesesenterloven, herunder private aktører kommunen inngår avtale med. Datatilsynet legger til grunn at begrepet enhver også vil omfatte den store delen av frivillige som utfører oppgaver ved kriesesentrene. At brukere av kriesesenterets tilbud kan stole på at deres personopplysninger behandles konfidensielt, vil trolig styrke tillitsforholdet mellom partene.

Datatilsynet stiller likevel spørsmål ved ivaretagelsen av tredjeparts rettssikkerhet ved innføringen av skjerpede taushetspliktsbestemmelser. En skjerpet taushetsplikt vil normalt begrense den registrertes innsynsrett. Det vises i den forbindelse til innsynsbestemmelsen i personopplysningslovens § 18.

§ 8 Opplysninger til barnevernet

Datatilsynet støtter løsningen med å nedfelle opplysningsplikten i den foreslåtte kriesesenterloven, og tilsvarende oppheving av barnevernlovens § 6-4 a. Det legges til grunn av opplysningsplikten vil omfatte de samme forhold som dagens lovgivning.

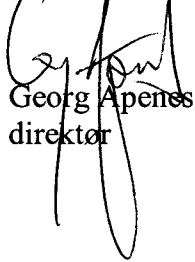
Av Datatilsynets retningslinjer for å behandle personopplysninger om brukere ved kriesesentre, fremgår det av punkt 2.1 "Utlevering/utveksling av opplysninger", at kvinnen så lang mulig skal informeres om utleveringen av opplysninger etter barnevernlovens § 6-4a.

Retten til informasjon er et grunnleggende prinsipp etter personvernregelverket. For å kunne ivareta sine øvrige rettigheter etter personopplysningsloven, er tilfredstillende informasjon om hvilke personopplysninger som blir behandlet om en selv avgjørende. Datatilsynet anser en løsning hvor foresatte informeres så langt det er tilrådelig, som den mest personvern fremmende fremgangsmåten.

§ 9 Internkontroll

Datatilsynet gjør oppmerksom på at krisesentrene vil ha en plikt til å opprette et tilfredsstillende internkontrollsystem for behandling av personopplysninger, jf. personopplysningslovens § 14 og personopplysningsforskriftens kapittel 3.

Med hilsen

Georg Apenes
direktør

Christine Ask Ottesen
Christine Ask Ottesen
seniorrådgiver

Kopi: Fornyings- og Administrasjonsdepartementet, v/Statsforvaltningsavdelingen,
Pb 8004 Dep, 0030 Oslo

Vedlegg: Standardkonsesjon og retningslinjer for krisesentre